

2018.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU
HRVATSKE MREŽE ZA RURALNI
RAZVOJ

Događaji u okruženju bitni za djelovanje HMRR-a:

- objavom prvih LAG natječaja, LAG-ovi su u veljači 2018. počeli s decentraliziranim sustavom financiranja projekata na svom području koji doprinose provedbi lokalnih razvojnih strategija, a sve se financira iz Mjere 19. Programa ruralnog razvoja RH u razdoblju 2014.-2020.
- stupio je na snagu novi Pravilnik o Mreži za ruralni razvoj (NN 67/2018), osnovan je Upravljački odbor MRR te počeo s radom u jesen 2018., a dva predstavnika LAG-ova članova HMRR-a su članovi UO MRR
- Ministarstvo poljoprivrede prihvatio je pokroviteljstvo trećeg Hrvatskog ruralnog parlamenta u 2019. godini
- značajne pripreme za novo programsko razdoblje 2021.-2027. već su započele, a prema najavama reforma Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) će donijeti veću kompatibilnost među stupovima ZPP-a, jačanje okolišnih i klimatskih politika, bolje ciljane potpore te oslanjanje na znanje, inovacije i tehnologiju. Najavljuje se pravednija i bolje ciljana distribucija dostupnih sredstava i jačanje socio-ekonomiske strukture ruralnih područja

Iz HMRR-a:

- započele su pripreme za treći Hrvatski ruralni parlament, određeno je mjesto održavanja (Općina Tisno) i sastavljen okvirni program
- usvojen je novi Strateški plan HMRR-a za razdoblje 2019. - 2021. godine.
- nastavljena je uspješna provedba projekata u kojima je HMRR partner i započela je provedba novog projekta o zelenom gospodarstvu te je HMRR-u odobrena Institucionalna podrška Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za razdoblje 2019.-2021.
- nastavljena je suradnja s LAG-ovima kroz organizaciju radionica i podršku u provedbi LEADER-a te sudjelovanje u aktivnostima u organizaciji naših članova

Sadržaj

1. Poticanje razvoja ruralnih zajednica, osnaživanje njihove sposobnosti te doprinos razvoju participativne demokracije u ruralnim područjima	4
1.1. Organiziranje i vođenje stručnih skupova, okruglih stolova, treninga, radionica i seminara...	4
1.2. Pripreme za održavanje 3. Hrvatskog ruralnog parlamenta	6
2. Zagovaranje interesa lokalnih dionika s ruralnog prostora i sudjelovanje u procesima izrade, provedbe i praćenja politika i propisa	7
2.1. Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.	7
2.2. Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO)	7
2.3. Sudjelovanje HMRR-a u mrežama.....	8
3. Prikupljanje i razmjena podataka i širenje informacija bitnih za ruralne dionike.....	11
4. Projekti i potpore.....	12
<i>Volontiram i osnažujem ruralnu zajednicu .....</i>	12
<i>ALTER - Aktivna lokalna zajednica za gospodarski razvoj ruralnih područja .....</i>	12
<i>Ruralni mladi sudjeluju u integraciji Makedonije u EU .....</i>	13
<i>Promicanje ruralnog razvoja i diversifikacije u općini Khulo .....</i>	13
<i>Umrežavanje i zagovaranje za zeleno gospodarstvo (NAGE) .....</i>	14
<i>ROAD - Ruralna mišljenja, zagovaranje i razvoj.....</i>	15
<i>Institucionalna potpora Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva .....</i>	15
4. Organizacijski razvoj i kapaciteti HMRR-a	16
5. Sudjelovanje na stručnim skupovima, radionicama, treninzima, seminarima i ostalim događajima	19
6. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ.....	20

1. Poticanje razvoja ruralnih zajednica, osnaživanje njihove sposobnosti te doprinos razvoju participativne demokracije u ruralnim područjima

1.1. Organiziranje i vođenje stručnih skupova, okruglih stolova, treninga, radionica i seminara

Provedba pristupa LEADER/ CLLD ostaje u fokusu djelovanja HMRR-a.

U 2018. godini organizirali smo **dvije radionice za LAG-ove** "Razmjena iskustava u provedbi natječaja LAG-ova" i "Predstavljanje novih LAG natječaja za tipove operacija 4.1.1., 4.1.2. i 4.2.1. i razmjena iskustava između LAG-ova u dosadašnjoj provedbi LRS" u suradnji s Ministarstvom poljoprivrede i APPRRR.

U zajedničkoj organizaciji HMRR-a i češke mreže za ruralni razvoj, održan je **susret predstavnika četiri češka i pet hrvatskih LAG-ova te jednog LAG-a iz Srbije** (Vojvodina). Predstavnici LAG-ova predstavili su svoje organizacije, područja djelovanja i projekte koje provode, identificirali potencijalne teme i mogućnosti suradnje među LAG-ovima, kao i moguće izvore financiranja te izrazili spremnost na daljnju suradnju.

Organizirana je **radionica "Ususret trećem Hrvatskom ruralnom parlamentu"**, kao dio priprema sljedećeg Hrvatskog ruralnog parlamента 2019. godine. Detaljni izvještaj nalazi se na stranicama HMRR-a: <http://hmrr.hr/hr/novosti/hrvatski-ruralni-parlament/radionica-ususret-hrp/>.

U suradnji s HMRR-om, Hrvatska sekcija ECOVAST-a je organizirala panel-raspravu *Kultura i ruralna područja*, o značaju kulture za identitet, društveni i gospodarski razvoj ruralnih područja, u okviru Znanstveno-stručnog skupa "Uloga ekomuzeja u razvoju lokalnih zajednica".

HMRR je bio pokrovitelj Kongresa Europskog geografskog udruženja "Realize rural", održanog u Selcu, 18. - 23. rujna 2018.

Također, u Hrvatskoj i u inozemstvu organizirane su brojne radionice u okviru projekata u kojima je HMRR partner (detaljnije u poglavljju o projektima).

Događaj	Mjesto i vrijeme
Edukacije o menadžmentu volonterskih programa	Lovas, 19.-20. veljače, Osijek, 22. veljače i 12. ožujka
Radionice na kojima se razrađuju elementi LRS LAG-a Khulo / projekt <i>Promicanje ruralnog razvoja i diversifikacije u općini Khulo</i> - trenerice: Julia Bakota i Ivana Laginja	Khulo, Gruzija 22.-24. ožujka, 7.-8. lipnja, 27. kolovoza
Radionice pisanja projektnih prijedloga / projekt <i>Promicanje ruralnog razvoja i diversifikacije u općini Khulo</i> - trenerice: Julia Bakota i Ivana Laginja	Khulo, Gruzija, 25. ožujka, 9. lipnja
Studijski posjet LAG-a Khulo Hrvatskoj	7.-13. svibnja
"Razmjena iskustava u provedbi natječaja LAG-ova"	Tisno, 17. - 18. srpnja

Radionica o upravljanju LAG-om / projekt <i>Promicanje ruralnog razvoja i diversifikacije u općini Khulo</i> - trenerice: Julia Bakota I Ivana Luginja	Khulo, Gruzija 28.-29. kolovoza
Susret/radionica s predstvincima čeških LAG-ova	Zagreb, 3. prosinca
Trening za organizacije civilnog društva - Transparentno i odgovorno upravljanje OCD-ima / projekt <i>NAGE</i> - trenerice: Jelena Lukić (DOOR), Elizabet Gašparov (ODRAZ)	Zagreb, 4. prosinca
Radionica "Ususret trećem Hrvatskom ruralnom parlamentu" - moderator: Nikša Božić (ECOVAST)	Bošnjaci, 5. prosinca
Radionica za LAG-ove "Predstavljanje novih LAG natječaja za tipove operacija 4.1.1., 4.1.2. i 4.2.1. i razmjena iskustava između LAG-ova u dosadašnjoj provedbi LRS"	Bošnjaci, 5. - 6 . prosinca

Predstavnici HMRR-a sudjelovali su kao moderatori radionica, treninga, održavali prezentacije i izlaganja te aktivno sudjelovali na sastancima, a sudjelovanja su prikazana u sljedećoj tablici:

Događaj	Mjesto i vrijeme	Predstavnik HMRR-a
Sastanak projektnog tima / projekt ALTER	Kraljevo, Srbija, 25.-26. veljače	Julia Bakota
<i>Kick-off</i> sastanak projekta / projekt <i>Rural Youth</i>	27. veljače, Makedonija	Julia Bakota
Godišnja Skupština ELARD-a (Europska udruga LEADER za ruralni razvoj)	Bruxelles, Belgija, 7. ožujka	Dragica Roščić
Međunarodni susret partnera na projektu ENSURE, u organizaciji LAG-a Središnja Istra - održana dva predavanja (Važnost ruralnih parlamenta; Uloga LAG-ova u lokalnoj zajednici) i moderirana rasprava "Ruralni korijeni: Izgradnja snažnih ruralnih zajednica"	Motovun, 12. travnja	J. Bakota i Ivana Luginja (ODRAZ) - predavačice i moderatorice
Forum o društvenom poduzetništvu	Herceg Novi, Crna Gora, 12.-13. travnja	Nebojša Jerković Sonja Vuković - voditeljica i moderatorica foruma
Radionica o definiranju organizacijske strukture Balkanske mreže za ruralni razvoj	Skoplje, Makedonija, 19.-20. travnja	Matija Zamljačanec
Sastanak s Mrežom mladih Hrvatske na temu buduće suradnje	16. svibanj, Zagreb	Julia Bakota
Prvi sastanak projektnog tima NAGE (<i>kick-off</i>)	Skoplje, Makedonija, 17.-19. lipnja	Žana Počuča
Trening za trenere o EU integracijama	Strumica, Makedonija, 25.-27. lipnja	Mirela Travar (MMH/HMRR)
Radionica o razvoju vođenom ruralnim organizacijama civilnog društva, u organizaciji	Kolašin, Crna Gora, 4. srpnja	Meri Krnić (LAG more 249) - prezentacija

crnogorske podružnice organizacije CNVP		
Prvi sastanak <i>Women Hub-a</i> Balkanske mreže za ruralni razvoj, u organizaciji Mreže za ruralni razvoj Makedonije	Skoplje, Makedonija, 24.-25. rujna	Žana Počuča
Trening za trenere - 1. modul: Transparentno i odgovorno upravljanje OCD-ima / <i>projekt NAGE</i>	Skoplje, Makedonija, 24.-25. rujna	Jelena Lukić (DOOR), Elizabet Gašparov (ODRAZ), Mirko Herenčić (LAG Izvor)
Trening za trenere - 2. modul: Planiranje i izvještavanje / <i>projekt NAGE</i>	Skoplje, Makedonija, 24.-26. listopada	Jelena Lukić (DOOR), Elizabet Gašparov (ODRAZ), Marko Dugonjić (LAG Šumanovci)
Skup i Skupština mreže PREPARE	Peć, Kosovo, 30. listopada - 1. studenoga	Višnja Jelić Mück, Julia Bakota, Nikša Božić
Trening za trenere - 3. modul: Upravljanje financijama / <i>projekt NAGE</i>	Skoplje, Makedonija, 27.-30. studenoga	Jelena Lukić (DOOR), Elizabet Gašparov (ODRAZ), Ernestina Straga-Šašić (LAG Zapadna Slavonija)
AAA LEADER WORKSHOP 2018. - "Žene u ruralnim prostorima - pristup odozdo prema gore", u organizaciji LAG-a Podravina	Đurđevac, 26.-27. studenoga	Julia Bakota - moderatorica
Godišnja Skupština ELARD-a	Bruxelles, Belgija, 10. prosinca	Bogdanka Ćudić Vilić
Forum: Savjetovanje o razvoju karijera studenata / <i>projekt Rural youth</i>	Štip, Strumica, Makedonija, 11.-12. prosinca	Elizabet Gašparov (ODRAZ) - predavačica

1.2. Pripreme za održavanje 3. Hrvatskog ruralnog parlamenta

U 2018. godini HMRR je započeo s aktivnostima na organizaciji trećeg Hrvatskog ruralnog parlamenta. Provedena je procedura odabira suorganizatora i domaćina 3. HRP-a, a na poziv Mreže svim članovima, pristigla je kandidatura LAG-a More 249 i Općine Tisno, uz domaćinstvo Šibensko-kninske županije. Upravni odbor ocijenio je prijavu vrlo sadržajnom i kvalitetnom te odlučio prihvati kandidaturu.

Organizacijski odbor 3. HRP-a u 2018. godini sastao se dva puta (Tisno, 17. srpnja i Zagreb, 7. studenoga) i raspravljaо o datumu i lokacijama održavanja 3. HRP-a. Sastavljen je okvirni program na kojem se nastavlja raditi u 2019.

U okviru priprema, održana je radionica "Ususret trećem Hrvatskom ruralnom parlamentu", tijekom koje su se razmatrale moguće radne teme parlamenta. Detaljni izvještaj nalazi se na stranicama HMRR-a: <http://hmrr.hr/hr/novosti/hrvatski-ruralni-parlament/radionica-ususret-hrp/>.

2. Zagovaranje interesa lokalnih dionika s ruralnog prostora i sudjelovanje u procesima izrade, provedbe i praćenja politika i propisa

2.1. Program ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.

HMRR je nastavio djelovanje na području suradnje s relevantnim državnim tijelima i organizacijama te sudjelovanje u radu raznih tijela i izradi prijedloga javnih politika i propisa.

HMRR zagovara interese ruralnih dionika i sudjeluje u praćenju provedbe javnih politika djelovanjem u **Odboru za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2014.-2020.**

U 2018. godini održane su dvije sjednice na kojima su bili prisutni i predstavnici HMRR-a - na 5. sjednici Odbora, 12. lipnja u Osijeku, sudjelovalo je Albert Varga, a na 6. sjednici, 20. studenoga 2018. u Zagrebu sudjelovala je Julia Bakota. Dnevni red je obuhvaćao status provedbe aktualnog Programa, prezentaciju prijedloga izmjena Programa i pripremu za novo programsko razdoblje, a sudjelovali su i predstavnici Europske komisije.

Na **sastanku članova Mreže za ruralni razvoj (MRR)**, održanom 20. rujna u Ministarstvu poljoprivrede, u ime HMRR-a sudjelovala je Žana Počuča. Sudionicima je prezentiran status provedbe Programa ruralnog razvoja i aktivnosti koje slijede te je proveden izbor članova Upravnog odbora MRR.

2.2. Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO)

Predstavnica HMRR je članica **Europskog gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO)**, tijela koje savjetuje Europski parlament, Europsko vijeće i Europsku komisiju te pruža pomoć u nastojanju da europske politike i zakonodavstvo bolje odražavaju gospodarske i socijalne potrebe te potrebe građana. Predstavnice HMRR-a u EGSO-u su Lidija Pavić-Rogošić (ODRAZ/HMRR) i Višnja Jelić Mück (ODRAZ/HMRR), zamjenica. Lidija Pavić-Rogošić izabrana je u travnju za članicu Predsjedništva EGSO-a, također predsjedateljica je s europske strane Zajedničkog savjetodavnog odbora civilnog društva EU-Crna Gora u okviru EGSO-a. Na sastanku **Stručne skupine EGSO-a za poljoprivredu, ruralni razvoj i okoliš**, u Bruxellesu u veljači 2018., sudjelovala je Višnja Jelić Mück, a detaljni izvještaj sa sastanka nalazi se na stranicama HMRR-a: <http://hmrr.hr/hr/novosti/iz-hmrr-a/izvjestaj-sa-sastanka-strucne-skupine-egso-a-za-poljoprivredu-ruralni-razvoj-i-okolis/>. Održano je još nekoliko sastanaka ove stručne skupine, a neke od tema o kojima se raspravljalo tijekom 2018. godine su: prihodi poljoprivrednika, poljoprivredno tržište i konkurentnost, ribarstvo, budućnost hrane, poljoprivrede i buduće Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), problematika plastičnog otpada, kružno gospodarstvo itd.

Novosti iz EGSO-a na hrvatskom jeziku i informacije o plenarnim sjednicama s linkovima na usvojena mišljenja, mogu se pronaći na poveznici <http://odraz.hr/hr/novosti/novosti-iz-egso-a>.

Predstavnici HMRR u odborima i radnim skupinama:

Tijelo	Predstavnik/ica HMRR-a
Odbor za praćenje provedbe Programa ruralnog razvoja 2014.-2020.	<i>Albert Varga</i> / HMRR, član; <i>Julia Bakota</i> / HMRR, zamjenica
Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO)	<i>Lidija Pavić-Rogošić</i> / HMRR, ODRAZ, članica (predstavnica udruge) <i>Višnja Jelić Mück</i> / HMRR, ODRAZ, zamjenica
Evaluacijska radna skupina Programa ruralnog razvoja 2014.-2020	<i>Albert Varga</i> / HMRR, član <i>Sanja Krištofić</i> / HMRR-LAG Međimurski dol i bregi, zamjenica
Ocenjivački odbor za ocjenu kvalitete lokalnih razvojnih strategija sufinanciranih kroz Mjeru 19. "Potpora lokalnom razvoju u okviru inicijative LEADER (CLLD - lokalni razvoj pod vodstvom zajednice)" iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.	<i>Aleksandar Lukić</i> / Hrvatska sekcija ECOVAST-a, HMRR, član <i>Valerija Kelemen Pepeonik</i> / Hrvatska sekcija ECOVAST-a, HMRR, zamjenica <i>Nikša Božić</i> / Hrvatska sekcija ECOVAST-a, HMRR, član <i>Jasenka Kranjčević</i> / Hrvatska sekcija ECOVAST-a, HMRR, zamjenica
Europska mreža za ruralni razvoj - ENRD	<i>Sanja Krištofić</i> / članica Upravnog odbora HMRR-a je predstavnica Mreže za ruralni razvoj u ENRD-u (od 2018.)

2.3. Sudjelovanje HMRR-a u mrežama

Nastavljeno je aktivno sudjelovanje HMRR-a u mrežama koje predstavljaju stalni izvor informacija i saznanja o novim usmjerenjima europske politike ruralnog razvoja, komentarima na ta usmjerenja te o mogućnostima međunarodne suradnje i partnerstva. Zajedničkim djelovanjem i suradnjom s organizacijama iz različitih sektora i s različitim razina pridonosi se održivom razvoju ruralnog područja u Hrvatskoj i inozemstvu. HMRR je član u sljedećim mrežama:

PREPARE - Partnerstvo za ruralnu Europu

Članovi PREPARE-a su europske i nacionalne organizacije za ruralni razvoj koje pripadaju civilnom sektoru. Krajem 2018. godine izabrano je novo vodstvo, a HMRR ima novog predstavnika - Nikšu Božića (Hrvatska sekcija ECOVAST-a) koji je na tom mjestu zamjenio Višnju Jelić Mück (ODRAZ/HMRR).

Predstavnici Hrvatske mreže za ruralni razvoj (Višnja Jelić Mück, Julia Bakota, Nikša Božić) sudjelovali su na ovogodišnjem skupu međunarodne mreže PREPARE (*Partnership for rural Europe - Partnerstvo za ruralnu Europu*).

Središnji događaj za 2018. godinu održan je na Kosovu (Peć) od 30. listopada do 1. studenoga u tradicionalnom obliku PREPARE okupljanja (*PREPARE Gathering*) u sklopu kojega je održana i izborna skupština ove međunarodne organizacije, na kojoj su izabrani novi predsjednik, podpredsjednik i članovi Izvršnog odbora, a jedan od njih je i naš Nikša Božić. Detaljno izvješće s ovog događaja nalazi se na web stranicama HMRR-a: <http://hmrr.hr/hr/novosti/iz->

hmrr-a/predstavnici-hmrr-a-sudjelovali-na-godisnjem-skupu-mreze-prepare/.

Nakon skupštine intenzivirane su aktivnosti, izrađena je nova stranica na društvenoj mreži Facebook (<https://www.facebook.com/PrepareAISBL/>), pripremljena dva newslettera za članove te se radi na osvježavanju mrežne stranice. Radi se na pripremi novih projekata te nastavlja rad na projektu *ROAD - Rural Opinions, Advocacy and Development*, u kojem je i HMRR jedan od partnera te u okviru kojega se organizira Europski ruralni parlament (Španjolska, 6. - 9. studenoga 2019.) kojem je PREPARE suorganizator.

ELARD - Europska udruga LEADER za ruralni razvoj

ELARD je mreža koja radi na prepoznatljivosti pristupa LEADER među europskim donositeljima odluka i koja želi učvrstiti ulogu LEADER-a kao bitnog dijela europske politike ruralnog razvoja. Predstavnica HMRR-a je Dragica Roščić (LAG Adrion/HMRR), a zamjenica Verica Mušić (LAG Šumanovci).

U ožujku 2018. u Bruxellesu, održana je Godišnja Skupština ELARD-a, na kojoj je sudjelovala Dragica Roščić.

Predstavnica HMRR-a, Bogdanka Ćudić Vilić (LAG Baranja/HMRR), sudjelovala je na sastanku Skupštine ELARD-a u prosincu 2018. Na dnevnom redu bili su novi zahtjevi za članstvo, predstavljanje Akcijskog plana i proračuna za 2019. godinu, informiranje o projektima i aktivnostima na kojima ELARD surađuje, statusu provedbe LEADER-a/CLLD-a u državama članicama, pripremama sljedećeg programskog razdoblja te rasprava o poziciji ELARD-a vezano uz prijedlog EU zakonodavstva o kohezijskoj i zajedničkoj poljoprivrednoj politici za razdoblje 2021. - 2027.

BRDN - Balkanska mreža za ruralni razvoj

Članovi Balkanske mreže su mreže za ruralni razvoj Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije, Kosova, Srbije. Predstavnik HMRR-a u BRDN-u je Matija Zamljačanec (LAG Izvor).

U 2018. HMRR je sudjelovao u sljedećim aktivnostima:

- radionica u okviru projekta "Podrška Balkanskoj mreži za ruralni razvoj kao platformi za suradnju ruralnih mreža Zapadnog Balkana", na teme definiranja organizacijske strukture BRDN-a, novom projektu o zelenoj ekonomiji koji će provoditi BRDN, dovršavanju strateškog plana itd.;
- prvi sastanak *Women Hub*-a BRDN-a, na kojem su razmotrena pitanja ravnopravnosti spolova u ruralnom razvoju te ideje, prioriteti i specifične aktivnosti koje bi se moglo provoditi u svrhu uključivanja pitanja ravnopravnosti spolova u područje ruralnog razvoja i aktivnosti BRDN-a;
- provedba ankete među članovima u svrhu procjene potreba za organizacijskim osposobljavanjem te pomoći u osmišljavanju i provedbi aktivnosti izgradnje i jačanja kapaciteta BRDN-a i njenih članica.

Izrađena je internetska stranica BRDN-a: <http://www.brdnetwork.org/>, na kojoj su dostupne sve informacije vezane uz BRDN i njegove aktivnosti, poput dokumenata (brošura o članovima BRDN-a, Strateški plan, LEADER Report), projekata, newslettera i dr.

Mreža za ruralni razvoj RH

HMRR je od kolovoza 2012. član nacionalne Mreže za ruralni razvoj (MRR) pri Ministarstvu poljoprivrede.

U 2018. godini usvojen je Pravilnik o Mreži za ruralni razvoj te je proveden izbor članova Upravljačkog odbora MRR (i njihovih zamjena) koji će u sljedećem razdoblju predstavljati pojedine organizacijske oblike (tijela državne uprave, JLRS, LAG-ove, udruge itd.). U ime LAG-ova je kao članica odabrana Sanja Krištofić (LAG MDiB, UO HMRR), a kao zamjena Ivan Čupić (LAG Laura). U grupi organizacijskih oblika kojoj pripada HMRR - udruge i komore vezane uz poljoprivredu i ruralni razvoj, odabrani član UO je Nebojša Jerković, iz Modro-zelene zadruge.

Predstavnici HMRR-a u mrežama:

Mreža	Predstavnik/ica HMRR-a
BRDN - Balkanska mreža za ruralni razvoj	<i>Matija Zamljačanec</i> / HMRR- LAG Izvor
MRR - Mreža za ruralni razvoj	<i>Albert Varga</i> / HMRR-LAG Srijem, član
ELARD - Europska udruga LEADER za ruralni razvoj	<i>Dragica Roščić</i> / HMRR-LAG Adrion, članica <i>Verica Mušić</i> / HMRR-LAG Šumanovci, zamjenica
PREPARE - Partnerstvo za ruralnu Europu	<i>Nikša Božić</i> / HMRR-Hrvatska sekcija ECOVAST-a, predstavnik i član Izvršnog odbora

3. Prikupljanje i razmjena podataka i širenje informacija bitnih za ruralne dionike

HMRR informira putem:

Web-stranice ([poveznica](#)) - HMRR izvješćuje o novostima u ruralnom razvoju, aktivnostima HMRR-a i njenih članova, stanju LAG-ova u Hrvatskoj, propisima, pravilnicima, priručnicima, člancima, natječajima i dr. Ističemo aktivnost praćenja LAG-ova u Hrvatskoj što se objavljuje na web-stranici uz

kartografski prikaz i osnovne podatke. HMRR nastavlja pratiti stanje i trendove na području provedbe pristupa LEADER/CLLD u Hrvatskoj i EU, obavještavati o Programu ruralnog razvoja RH 2014.-2020.

Facebook profila ([poveznica](#)) - objavljujemo zanimljivosti o aktivnostima i događajima koji su vezani uz aktivnosti članova, LAG-ove, ruralnu Hrvatsku i ruralni razvoj općenito. Facebook profil ima preko 3.190 pratitelja.

E-glasila HMRR Info - Glasilo sadrži kratke prikaze događaja koji se vezuju na opširnije opise na web-stranici ili vanjskim izvorima. Radi stupanja na

snagu Uredbe EU 2016/679 Europskog Parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (GDPR) 25. svibnja 2018., izrađena je nova lista primatelja koja je na kraju godine imala 350 pretplatnika.

HMRR Glasnik ([poveznica](#)), pokrenut je u jesen 2013. Početkom godine objavljen je glasnik za prosinac 2017., a novi broj glasnika je u pripremi za objavu početkom 2019. godine. Urednik je Nikša Božić (Hrvatska sekcija ECOVAST-a/HMRR).

Izvještaj o aktivnostima HMRR-a za članove - pokrenut je u ožujku 2016. s ciljem boljeg informiranja članstva o aktivnostima i projektima HMRR-a. U 2018. godini izrađeno je i članovima distribuirano osam izvještaja.

4. Projekti i potpore

Volontiram i osnažujem ruralnu zajednicu

Projekt [*Volontiram i osnažujem ruralnu zajednicu*](#) zajednički su proveli Volonterski centar Osijek i HMRR. Trajao je od 16. listopada 2017. do 15. listopada 2018., a financiralo ga je Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku s ukupno 30.000 kuna. Cilj projekta bio je potaknuti mlade da budu pokretači lokalne zajednice, da putem edukacije o volontiranju i rješavanje sukoba prihvate različitosti te kreiraju i sudjeluju u volonterskim aktivnostima.

Tijekom veljače i ožujka Volonterski centar Osijek održao je edukacije o menadžmentu volonterskih programa za 30-ak predstavnika LAG-ova Vukovarsko-srijemske i Osječko-baranjske županije (u Lovasu i Osijeku), tijekom kojih su LAG-ovi započeli i s planiranjem sljedeće projektne aktivnosti - osmišljavanje i organizaciju manjih volonterskih akcija na svojim područjima.

Tijekom proljeća i ljeta provedeno je sedam volonterskih akcija u organizaciji LAG-ova Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije (LAG Vuka-Dunav, LAG Šumanovci, LAG Strossmayer, LAG Bosutski niz, LAG Karašica, LAG Baranja, LAG Srijem). Na stranicama HMRR-a (<http://hmrr.hr/hr/novosti/iz-hmrr-a/>) nalaze se detaljnija izvješća s akcija, a u Facebook albumu fotografije provedenih akcija (<https://bit.ly/2srTXZN>).

ALTER - Aktivna lokalna zajednica za gospodarski razvoj ruralnih područja

[*Alter - Aktivna lokalna zajednica za gospodarski razvoj ruralnih područja*](#), projekt je koji financira

Europska komisija kroz Civil Society Facility and Media Programme 2014-2015 - Support to regional thematic networks of Civil Society Organisations sa 1.168.634,00 EUR (udio HMRR-a 116,960,00 EUR), u razdoblju 18. prosinca 2015.

- 17. travnja 2019. Partneri su: (1) Mreža za ruralni razvoj Srbije (nositelj projekta), (2) Hrvatska mreža za ruralni razvoj - HMRR, (3) Mreža za ruralni razvoj u BiH, (4) Mreža za ruralni razvoj Kosova, (5) Mreža za ruralni razvoj Makedonije, (6) Mreža za ruralni razvoj Crne Gore, (7) Institute for Democracy and Mediation, Albanija, (8) Development Foundation of Turkey, Turska, (9) Latvian Rural Forum, Latvija.

Aktivnosti HMRR u okviru projekta u 2018. godini:

- **sastanak projektnog tima** (veljača) na kojem je sudjelovala Julia Bakota
- **Forum o društvenom poduzetništvu** (Herceg Novi, Crna Gora, 12.-13. travnja), na kojem su sudjelovali predstavnici HMRR-a Nebojša Jerković (Zadruga Zeleno i plavo (LAG Neretva)) i Sonja Vuković (Udruga za kreativni razvoj Slap) koja je vodila i moderirala ovaj forum. Svrha Foruma je bila uspostava neformalne regionalne platforme i akcijskog plana za razvoj društvenog poduzetništva u zemljama sudionicama projekta: Srbije, Hrvatska, BiH, Kosova, Makedonije, Crne Gore, Albanije i Turske.
- **Balkanski ruralni parlament** (Vrnjačka Banja (Srbija), 26.-28. lipnja) s više od 60 sudionika iz zemalja regije, EU i Turske, a kao predstavnici HMRR-a i Republike Hrvatske sudjelovali su Matija Zamljačanec i Mirko Herenčić (LAG Izvor) te Dino Chedid (LAG More 249).
- **Forum ruralnih politika** (Jahorina, BiH, 16. - 18. listopada), na kojem je sudjelovao Matija Zamljačanec (LAG Izvor)

Ruralni mladi sudjeluju u integraciji Makedonije u EU

[Ruralni mladi sudjeluju u integraciji Makedonije u EU](#), projekt je koji financira Europska unija s ukupno 163.786 EUR, u razdoblju 19. prosinca 2017. - 18. lipnja 2019.. Partneri su: (1) Zaklada za povezivanje prirodnih vrijednosti i ljudi - CNVP, Makedonija (nositelj projekta), (2) Hrvatska mreža za ruralni razvoj, (3) Mreža za ruralni razvoj Makedonije, (4) Mreža za ruralni razvoj Srbije.

Aktivnosti HMRR u okviru projekta u 2018. godini:

- započela je provedba projekta, održan sastanak projektnog tima i predstavljanje projekta javnosti na kojem smo podijelili iskustva HMRR-a i Hrvatske u EU integracijama i uključivanju mladih (veljača)
- HMRR je imao zadaću angažirati stručnu organizaciju koja se bavi edukacijom mladih te zajedno s Mrežom za ruralni razvoj Srbije za osmislići i provesti trening za trenere o EU integracijama za mlade iz Istočne i Jugoistočne Makedonije. HMRR je putem javnog poziva odabrao i angažirao Mrežu mladih Hrvatske, čija je predstavnica Mirela Travar, uz predstavnika Edukacionog centra Leskovac, predstavila osnove EU i značaj pregovaračkih poglavila u procesu pristupanja EU uz mnoštvo iskustvenih vježbi.
- u prosincu su održana dva Foruma (Štip, Strumica, Makedonija) za savjetovanje studenata o mogućem profesionalnom razvoju u ruralnim prostorima, a HMRR-ova predstavnica Elizabet Gašparov (ODRAZ), predstavila je primjere i podijelila iskustva na temu razvoja karijere za mlade osobe i povećanja mogućnosti njihovog zapošljavanja u ruralnim sredinama, dobre politike i sl.

Promicanje ruralnog razvoja i diversifikacije u općini Khulo

The European Union
for Georgia
ENPARD

[ENPARD - Promicanje ruralnog razvoja i diversifikacije u općini Khulo](#) - projekt financira Europska komisija - EuropeAid, s ukupno 2.000.000,00 EUR (udio HMRR-a iznosi 114.246,00 EUR), u razdoblju 1. svibnja 2017. - 28. veljače 2021.

Glavni cilj projekta je poboljšati uvjete zapošljivosti i življenja u općini Khulo putem diversifikacije ruralne ekonomije, što pridonosi smanjenju ruralnog siromaštva u Gruziji.

Aktivnosti HMRR u okviru projekta u 2018. godini bile su:

- Radionice na kojoj se razrađuju elementi Lokalne razvojne strategije LAG-a Khulo (ožujak, travanj, lipanj) - održali smo ukupno sedam dana radionica na kojima su se razradili elementi Lokalne razvojne strategije LAG-a Khulo. Sudionici radionica su bili članovi radne skupine za izradu strategije LAG-a Khulo - predstavnici članova i članovi;

- Radionice o pisanju projektnih prijedloga za članove LAG-a Khulo (travanj, lipanj) - održali smo dva dana radionica i konzultacija o pisanju projektnih prijedloga s fokusom na društvenim projektima i onima koji potiču razvoj civilnoga društva na području LAG-a;

- organizirali smo **studijski posjet LAG-a Khulo Hrvatskoj** (svibanj), a domaćini su bili LAG Like, LAG More 249 i njihovi suradnici i članovi, a 14 predstavnika LAG-a i jedan predstavnik projektnog partnera - češkog Caritasa, vidjelo je primjere dobre prakse razvoja poljoprivrede, ruralnog turizma, suradnje civilnog društva i lokalne samouprave, manjih društvenih projekata, očuvanja bioraznolikosti i ostalih njima relevantnih tema te su podijelili iskustva s predstvincima naša dva člana. Izvještaji sa studijskog putovanja mogu se pročitati na: <https://bit.ly/2TKDLhU> (LAG More 249), <https://bit.ly/2CrDA3Q> (Udruga Argonauta), <https://bit.ly/2Dbul9C> (LAG Khulo);

- u kolovozu smo organizirali **Radionicu o upravljanju LAG-om i provedbu strategije** i **Radionicu uvoda u pisanje projektnih prijedloga**, a sudjelovali smo i na sajmu LAG-a Khulo na kojem su promovirani lokalni poljoprivredni proizvodi i rukotvorine, nematerijalna kulturna baština u obliku plesova i glazbe te sam LAG i projekt.

Aktivnosti projekta se nastavljaju, a zadaće HMRR-a do kraja 2019. su izrada brošure o LEADER-u u Gruziji, online savjetovanje predstavnika LAG-a i sudjelovanje na sastancima projektnog tima.

Umrežavanje i zagovaranje za zeleno gospodarstvo (NAGE)

U 2018. godini započeli smo s provedbom projekta [Umrežavanje i zagovaranje za zeleno gospodarstvo \(NAGE\)](#), kojeg financira Europska komisija kroz Civil Society Facility and Media Programme 2014-2015 - Support to regional thematic networks of Civil Society Organisations s 1.071.269,13 eura (udio HMRR-a 107.366,88 eura) u razdoblju 11. travnja 2018. - 10. travnja 2021.

Partneri su: (1) Mreža za ruralni razvoj Makedonije (nositelj projekta), (2) Hrvatska mreža za ruralni razvoj - HMRR, (3) Albanska mreža za ruralni razvoj, (4) Mreža za ruralni razvoj Srbije, (5) Mreža za ruralni razvoj u BiH, (6) Mreža organizacija za ruralni razvoj Kosova, (7) Mreža za ruralni razvoj Crne Gore.

Glavni cilj projekta je pružiti podršku za poboljšanje utjecaja na politike i donošenje odluka Balkanske mreže za ruralni razvoj (BRDN) i njenih sastavnica (članova), kroz uključivanje u procese reforme poljoprivrednih i ruralnih programa i politika s ciljem uključivanja koncepta zelenog gospodarstva.

Zaduženja HMRR-a u projektu su provedba treninga za nacionalne udruge (o općenitom vođenju udruga (tri modula): transparentno upravljanje; planiranje i izvještavanje; finansijsko upravljanje te specifični trening (dva modula): o lobiranju, zagovaranju, istraživanju i analizi, umrežavanju i osnaživanju članova; te o zelenom gospodarstvu i poduzetništvu), kampanja podizanja svijesti (organiziranje karavane o zelenom poduzetništvu, medijska kampanja), raspisivanje dva kruga natječaja za financiranje projekata zelenog poduzetništva (*sub-granting* za ukupno do 6 udruga), organiziranje javne debate o usklađivanju s poljoprivrednom politikom EU, predstavljanje koncepta zelenog gospodarstva relevantnim dionicima.

Aktivnosti HMRR-a u 2018. godini:

- sudjelovanje na prvom (*kick-off*) sastanku projektnih partnera u projektu (lipanj)

- sudjelovanje predstavnika HMRR-a na treninzima za trenere u Makedoniji: (1) transparentno i odgovorno upravljanje OCD-ima (rujan), (2) planiranje i izvještavanje (listopad), (3) finansijsko upravljanje i diversifikacija financija (studen).

- organiziran je i održan prvi trening za domaće organizacije civilnog društva, na temu Transparentno i odgovorno upravljanje u OCD-ima, 4. prosinca u Zagrebu. Trenerice su bile Jelena Lukić (DOOR) i Elizabet Gašparov (ODRAZ), a sudionici su imali priliku raspraviti i kroz grupni rad povećati znanje o upravljanju, rukovođenju, odgovornosti, transparentnosti i načelima dobrog upravljanja, različitim radnim procesima u OCD-ovima, podjeli upravljačkih, rukovodećih i izvršnih funkcija u OCD-ovima, procesu donošenja odluka, rješavanju uobičajenih problema u upravljanju te o transparentnim procedurama.

U 2019. godini nastavljamo s aktivnostima u projektu: drugi i treći trening za domaće udruge - Planiranje i izvještavanje; Finansijsko upravljanje; sudjelovanje na dva modula treninga za trenere u Makedoniji - (1) Zagovaranje, lobiranje, umrežavanje i osnaživanje članova te (2) Zeleno gospodarstvo i poduzetništvo) i održavanje domaćih treninga na iste teme, "zelena karavana" itd.

ROAD - Ruralna mišljenja, zagovaranje i razvoj

HMRR je jedan od 20 partnera iz 17 država EU u [**projektu ROAD**](#) čija provedba traje od 1. kolovoza 2018. - 31. siječnja 2020., a financira ga Europska unija - program Europa za građane s ukupno 148.680 EUR. Svrha mu je priprema, provedba i diseminacija aktivnosti vezanih uz Europski ruralni parlament 2019. godine. Glavne aktivnosti u projektu obuhvaćaju komunikacijsku kampanju o EU i Europskom ruralnom parlamentu, kampanje na društvenim mrežama i u medijima, mini debate, istraživanja, šest tematskih događaja i glavni završni događaj - Europski ruralni parlament (ERP), koji će objediniti sve projektne aktivnosti i dati temelje za još jača partnerstva u europskim ruralnim zajednicama i među ruralnim stanovništvom EU.

Institucionalna potpora Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva

U 2018. godini HMRR je dobio [**Institucionalnu potporu**](#) NZRCD koju će koristiti u razdoblju 2019. - 2021.

Za 2019. godinu dodijeljena nam je potpora od 75.088,00 HRK.

4. Organizacijski razvoj i kapaciteti HMRR-a

Članovi | Na kraju 2018. godine HMRR je imao 41 člana.
[Popis članova](#)

Skupština | Na redovnoj skupštini održanoj 5. prosinca 2018. u Bošnjacima, sudjelovalo je 18 članova.

Važna stavka Skupštine bilo je usvajanje novog Strateškog plana HMRR-a za razdoblje 2019. - 2021. godine.

Skupština je potvrdila kooptiranu članicu Upravnog odbora - Meri Krnić (LAG More 249).

Na ovoj Skupštini također su usvojeni Godišnje izvješće o radu za 2017., Godišnje finansijsko izvješće za 2017.

Operativni plan za 2019. te Financijski plan s obrazloženjem i planom zaduživanja za 2019. godinu te Pravilnik o službenim očitovanjima HMRR-a.

Upravni odbor | Upravni odbor je radio u sastavu: Albert Varga (LAG Srijem) - predsjednik, Sanja Krištofić (LAG Međimurski dolni i bregi), Mihaela Lončar (LAG Podravina), Verica Mušić (LAG Šumanovci), Lidija Pavić-Rogošić (ODRAZ - Održivi razvoj zajednice), a na 47. sjednici Upravni odbor je donio Odluku o kooptiranju nove članice Meri Krnić. Upravni odbor je u 2018. godini održao šest sjednica:

46. sjednica	Zagreb, 5. veljače
47. sjednica	Zagreb, 16. travnja
47.5 e-sjednica	-
48. sjednica	Tisno, 17. srpnja
49. sjednica	Drenovci, 22. listopada
50. sjednica	Zagreb, 21. studenoga

Upravni odbor je između ostalog, osnovao regionalne koordinacije unutar Mreže, radio na nastavku strateškog planiranja Mreže, radio na organizaciji trećeg Hrvatskog ruralnog parlamenta - raspisao natječaj i odabrao suorganizatore te osnovao Organizacijski odbor 3. HRP-a, donosio odluke o imenovanjima (predstavnika u mreži PREPARE, službenice za zaštitu osobnih podataka), radio na organizaciji godišnje Skupštine i pripremi dokumenata za Skupštinu.

Strateško planiranje | Na radionici strateškog planiranja održanoj 22. listopada u Drenovcima radna skupina za izradu Strateškog plana poglavlje po poglavlje razmatrala je ažurirani nacrt Strateškog plana za razdoblje 2019.-2021. te dogovorila posljedne izmjene i dopune teksta u svrhu izrade finalne verzije. Dokument je korigiran prema prijedlozima i zaključcima Radne skupine te usvojen na Skupštini 5. prosinca u Bošnjacima.

Članovi radne skupine za izradu Strateškog plana bili su: članovi UO-a te Marijana Vidić Poleto (LAG Zapadna Slavonija), Matija

Zamljačanec (LAG Izvor), Goran Jelinić (LAG Posavina), Lidija Dabić (LAG Baranja), Julia Bakota (HMRR).

Zaposlenice | U izvještajnom periodu u HMRR su radile zaposlenice:

- Marina Koprivnjak, koordinatorica, do 11. veljače 2018.
- Julia Bakota, koordinatorica od 12. veljače 2018. (programska suradnica do 11. veljače)
- Žana Počuča, programska suradnica, od 4. lipnja 2018.

Volonteri i volonterke | U radu HMRR-a kao prijavljeni volonteri/volonterke su sudjelovali/e:

- (1) Albert Varga (LAG Srijem) - zastupanje HMRR-a u svojstvu predsjednika;
- (2) Lidija Pavić-Rogošić (ODRAZ - Održivi razvoj zajednice), članica Upravnog odbora, članica Europskog gospodarskog i socijalnog odbora;
- (3) Nikša Božić (ECOVAST-Hrvatska sekcija), urednik HMRR Glasnika, predstavnik u mreži PREPARE - Partnerstvo za ruralnu Europu;
- (4) Matija Zamljačanec (LAG Izvor), predstavnik u Balkanskoj mreži za ruralni razvoj;
- (5) Dragica Roščić, predstavnica u ELARD-u - Europskoj udruzi LEADER za ruralni razvoj;
- (6) Sanja Krištofić (LAG Međimurski doli i bregi), članica Upravnog odbora;
- (7) Verica Mušić (LAG Šumanovci), članica Upravnog odbora;
- (8) Mihaela Lončar (LAG Podravina), članica Upravnog odbora;
- (9) Meri Krnić (LAG More 249), članica Upravnog odbora;
- (10) Sonja Radočaj - administrativni zadaci
- (11) Mia Crnčić - administrativni zadaci

U 2018. godini, u HMRR-u je ostvareno ukupno 1.106 sati volontiranja.

Osim ovdje navedenih osoba, i sva druga zastupanja HMRR-a u radnim tijelima, mrežama ili na skupovima koje su obavljali pojedini predstavnici članova ostvareni su na volonterskoj osnovi. Ukupan broj volontera uključen u volontiranje u HMRR u 2018. godini je bio 19.

5. Sudjelovanje na stručnim skupovima, radionicama, treninzima, seminarima i ostalim događajima

Sudjelovanje na skupovima, radionicama i stručnim putovanjima korišteno je kao prilika za informiranje o Mreži, LAG-ovima, o dostignutoj razini provedbe pristupa LEADER/CLLD u Hrvatskoj te za zagovaranje međunarodne suradnje na projektima ruralnog razvoja. HMRR je u izvještajnom razdoblju sudjelovao na sljedećim skupovima, radionicama i stručnim putovanjima:

Događaj	Mjesto i vrijeme	Predstavnik HMRR-a
Informativna radionica za Poziv "Kultura u centru - potpora razvoju javno-civilnog partnerstva u kulturi"	Zagreb, 19. siječnja	Marina Koprivnjak
Pripremna radionica za prvi LAG natječaj "Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava" u organizaciji Ministarstva poljoprivrede i APPRR	Zagreb, 22. siječnja	Julia Bakota
1. Konferencija slavonsko-baranjsko-srijemske LAG-ova <i>Razvojne perspektive projekta "Slavonija, Baranja i Srijem"</i> u organizaciji LAG-a Karašica i Udruge za kreativni razvoj Slap iz Osijeka (Izvještaj)	Našice, 6.-7. ožujka	Albert Varga
Forum LAG-ova Vukovarsko-srijemske županije "Značaj i izazovi LAG-ova u lokalnom razvoju" u organizaciji LAG-a Srijem i Razvoje agencije Vukovarsko-srijemske županije (Izvještaj)	Lovas, 9. ožujka	Albert Varga
Prvi Balkanski ruralni parlament „Europska perspektiva ruralnih područja zapadnog Balkana i Turske“ (u okviru projekta ALTER)	Vrnjačka Banja, Srbija, 26.-28. lipnja	Matija Zamljačanec i Mirko Herenčić (LAG Izvor); Dino Chedid (LAG More 249)
Sajam LAG-a Khulo / projekt <i>Promicanje ruralnog razvoja i diversifikacije u općini Khulo</i>	Khulo, Gruzija, 25. kolovoza	Julia Bakota Ivana Laginja
Dani strukturiranog dijaloga - "Završni lokalnu promjenu", u organizaciji Mreže mladih Hrvatske	Zagreb, 19. rujna	Žana Počuča
Znanstveno-stručni skup "Uloga ekomuzeja u razvoju lokalnih zajednica", u organizaciji Hrvatske sekcije ECOVAST-a	Općina Bistra, 12. listopada	Žana Počuča
Forum ruralnih politika / projekt ALTER	Jahorina, BiH, 16. - 18. listopada	Matija Zamljačanec
Okrugli stol "Zajednička poljoprivredna politika nakon 2020.", u organizaciji Hrvatske poljoprivredne komore u suradnji s Hrvatskim saborom, Ministarstvom poljoprivrede i Predstavništvom Europske komisije u Hrvatskoj	Zagreb, 22. studenoga	Žana Počuča
Regionalna rasprava o razvojnim prioritetima u procesu pripreme Strategije partnerstva Svjetske banke s Hrvatskom, u organizaciji Svjetske banke i ODRAZ-a	Zagreb, 26. studenoga	Žana Počuča

6. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

PRIHODI	Iznos (kn)
Članarine	90.800,00
Prihodi po posebnim propisima iz proračuna	77.705,00
Donacije iz inozemnih (Europska komisija - projekti ALTER, ENPARD, NAGE, Rural youth i dr.) i domaćih izvora	737.293,00
Prodaja roba i pružanje usluga	20.023,00
Prihodi od imovine	41,00
Ostali nespomenuti prihodi	5.278,00
UKUPNO PRIHODI	931.140,00
Višak prihoda iz prethodne godine - preneseni	152.969,00

RASHODI	Iznos (kn)
Bruto plaće	147.653,00
Naknade troškova radnicima (službena putovanja, naknade za prijevoz)	28.301,00
Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa (obavljanje aktivnosti, službena putovanja)	36.530,00
Rashodi za usluge (telefon, poštanske usluge, zakupnine, intelektualne usluge, računalne i ostale usluge)	259.533,00
Rashodi za materijal i energiju (uredski materijal, materijal i sirovine, sitan inventar)	4.524,00
Ostali materijalni rashodi poslovanja (reprezentacija, članarine, kotizacija)	34.738,00
Amortizacija	2.085,00
Donacije	7.630,00
Ostali rashodi (bankarske usluge)	7.688,00
Ostali nespomenuti rashodi	10.106,00
UKUPNO RASHODI	538.788,00
PRIJENOS U 2019.	545.321,00

